

ელექტროენერგიის ბაზრის მიმოხილვა

ენერგეტიკა
ყოველთვიური მიმოხილვა
17 ივლისი 2018

ელექტროენერგიის გამომუშავება, იმპორტი, მოხმარება და ექსპორტი - მაისი 2018

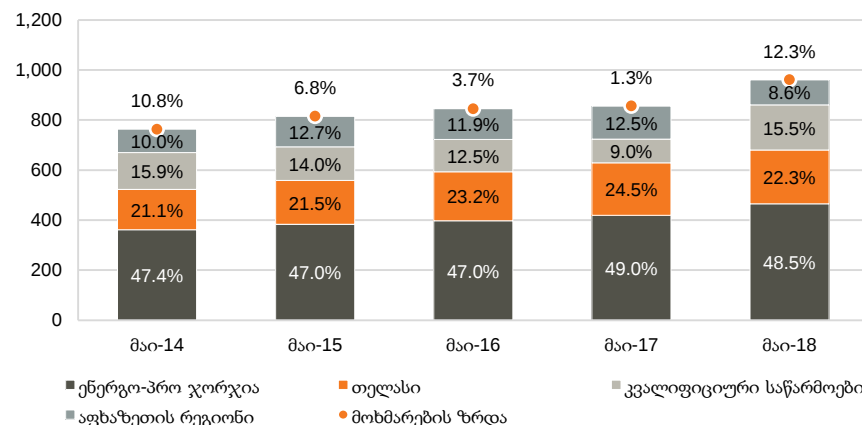
ელექტროენერგიის ადგილობრივი მოხმარება მაისში წლიურად 12.3%-ით გაიზარდა, ხოლო 2018 წლის პირველ ხუთ თვეში - 7.7%-ით. მოხმარების ზრდა ძირითადად პირდაპირი მომხმარებლების და სადისტრიბუციო კომპანიების მოხმარების ზრდით (+13.8% წ/წ) იყო გამოწვეული.

პირდაპირი მომხმარებლების მიერ მაისის თვეში მოხმარებული ელექტროენერგია თითქმის გაორმაგდა (+89.8% წ/წ) და ქვეყნის შიდა მოხმარების 18.7% შეადგინა, რაც შემდეგი ორი ძირითადი მიზეზით აიხსნება:

- მკვეთრად გაიზარდა ყველაზე მსხვილი პირდაპირი მომხმარებლის, ჯორჯიან მანგანუხის, მოხმარება (+54.0% წ/წ) წინა წლის საკმაოდ დაბალი ბაზიდან (-30.1% წ/წ)
- პირდაპირი მომხმარებლების ჯგუფს დაემატა ორი ახალი კომპანია - „ჯი ეფ დი სი ჯორჯია“ და „ჯეო სერვერსი“. მაისში ამოქმედებული საკანონმდებლო ცვლილებებიდან გამომდინარე, ეს კომპანიები ავტომატურად დარეგისტრირდნენ პირდაპირ მომხმარებლებად, რადგან მათი საშუალო თვიური მოხმარება აღემატება 15 მილიონ კვტ.სთ.-ს.

დისტრიბუციის ლიცენზიანტების მოხმარება წლიურად 8.2% გაიზარდა, ძირითადად ახალი კომერციული აბონენტების გამო, რამაც სრულად დააკომპენსირა ზემოხსენებული ორი მსხვილი კომპანიის სხვა კატეგორიაში გადასვლით გამოწვეული ელექტროენერგიის მოხმარების კლება.

გრაფიკი 1: ელექტროენერგიის მოხმარება, გვტ.სთ

წყარო: ესკო

შენიშვნა: ენერგო-პრო ჯორჯია მოიცავს კახეთის ენერგოდისტრიბუციის 2017 წლის აგვისტომდე მოხმარებასაც

მაისის თვის ელექტროენერგიის ექსპორტი ნაადრევად შეწყდა ენგურზე მომხდარი ავარიის გამო. შედეგად, ექსპორტი დაგეგმილს 23.4%-ით ჩამორჩებოდა, თუმცა წლიურად თითქმის არ შემცირებულა. მაისის თვის ექსპორტის 82.3% განხორციელდა თურქეთის მიმართულებით (+95.5% წ/წ), ხოლო დანარჩენი - სომხეთის (მთლიანი ექსპორტის 13.5%) და აზერბაიჯანის მიმართულებით.

ცხრილი 1: ელექტროენერგიის მოხმარება, მაისი 2018

მომხმარებელი	წლიური ზრდის ტემპი	წილი მოხმარებაში
შიდა მოხმარება	+12.3%	100.0%
აფხაზეთის რეგიონი	-24.1%	10.4%
კვალიფიციური საწარმოები	+89.9%	18.7%
სადისტრიბუციო კომპანიები	+8.2%	70.8%
ენერგო-პრო ჯორჯია	+11.0%	48.5%
თელასი	+2.6%	22.3%

თურქეთში განხორციელებული ექსპორტის 62.5% იყო ესკოს მიერ იანვარი-აპრილის პერიოდში იმპორტირებული ელექტროენერგიის ბარტერი, ხოლო დანარჩენი „საქართველო - ურზან ენერჯის“ და „აჭარ ენერჯი 2007“-ის ექსპორტი.

ჯამურად, 2018 წლის მაისში ექსპორტმა ქსელში მიწოდებული ენერგიის 16.6% შეადგინა.

2018 წლის მაისში ისტორიულსგან განსხვავებული გენერაციისა და იმპორტის თანაფარდობა დაფიქსირდა. ელექტროენერგიის საპროგნოზო ბალანსის მიხედვით, ჰიდროგენერაციით უნდა მომხდარიყო როგორც გაზრდილი მოხმარების დაკმაყოფილება, ასევე ელექტროენერგიის ექსპორტის უზრუნველყოფა. ავარიის გამო ენგურჰესი გაჩერებული იყო 2018 წლის 24 მაისიდან პირველი ივლისის ჩათვლით, რამაც მნიშვნელოვანი ცვლილებები შეიტანა დაგეგმილ ბალანსში და საჭირო გახდა თბოსადგურების ამუშავება და ელექტროენერგიის იმპორტი.

ელექტროენერგიის იმპორტმა 2018 წლის მაისში 44 მლნ. კვტ.სთ შეადგინა და ძირითადად აზერბაიჯანიდან (69.0%) და რუსეთიდან (30.4%) განხორციელდა. თბოგენერაციამ 76.2 მლნ. კვტ.სთ-ს მიაღწია, და მაისის ჯამური მიწოდების 6.3%-ს შეადგინა. იმპორტისა და თბოგენერაციის ეს რაოდენობა სრულიად ამოვარდნილია ისტორიული ტრენდიდან, რადგან როგორც წესი წელიწადის ამ პერიოდში ჰიდროგენერაცია სრულად აკმაყოფილებს ადგილობრივ მოხმარებას და სიჭარბის შემთხვევაში ხორციელდება ექსპორტიც.

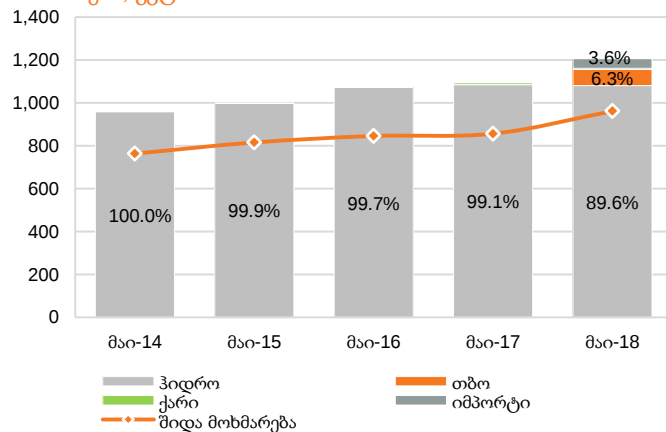
ცხრილი 2: ელექტროენერგიის მიწოდება, მაისი 2018

მიწოდება	წლიური ზრდის ტემპი	წილი ჯამურ მიწოდებაში
ჯამური მიწოდება	+10.1%	100.0%
იმპორტი	+2,639.0%	3.6%
ადგილობრივი გენერაცია	+6.2%	96.4%
თბოსადგურები	+26,833.2%	6.3%
ქარის სადგურები	-34.4%	0.4%
ჰესები	-0.5%	89.6%
ენგური- ვარდნილი	-4.0%	41.9%
სხვა რეგ. ჰესები	+6.8%	24.9%
დერეგულირებული ჰესები	-1.2%	22.7%

წყარო: ესკო

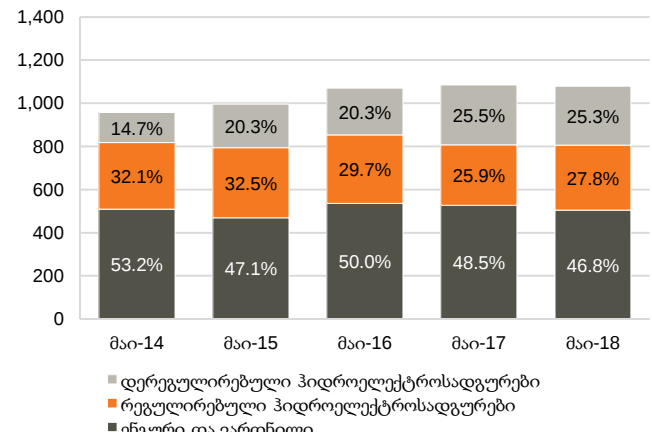
¹ ენგურჰესის გაჩერებასთან დაკავშირებული იმპორტის და თბოგენერაციის ერთჯერადი ზრდა

გრაფიკი 2: ელექტროენერგიის გამომუშავება, იმპორტი და მოხმარება, გვტ.სთ

წყარო: ესკო

გრაფიკი 3: ჰეს-ების გამომუშავება, გვტ.სთ

წყარო: ესკო

გარანტირებული სიმძლავრის საფასური წლიურად 45.2%-ით შემცირდა და კვტ.სთ-ზე 0.35 აშშ ცენტი შეადგინა. აღნიშნული კლება გარდაბნის თბოსადგურის, ჯი-ფაუერის და თბილსრესის მე-3 ბლოკის სარემონტო სამუშაოებს უკავშირდება. გარანტირებული სიმძლავრე მთელი თვის განმავლობაში უზრუნველყოფილი ქონდა მხოლოდ მტკვარი ენერგიასა და თბილსრესის მე-4 ბლოკს.

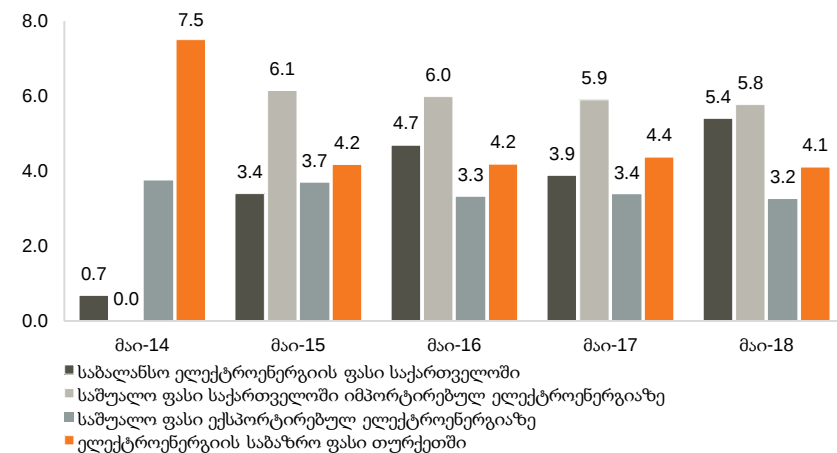

ელექტროენერგიის ფასები საქართველოში და თურქეთში - მაისი 2018

საქართველოში ელექტროენერგიის საბალანსო ფასი მაისში წლიურად 39.2%-ით გაიზარდა და კვტ.სთ-ზე 5.4 აშშ ცენტი შეადგინა (რაც 2017 წლის მაისში 3.9 აშშ ცენტს შეადგენდა). ასეთი მნიშვნელოვანი ზრდა საბალანსო ელექტროენერგიაში იმპორტის მაღალი წილით აიხსნება. მაისში იმპორტის საშუალო ფასი კვტ.სთ-ზე 5.8 აშშ ცენტი იყო. საბალანსო ბაზარზე ესკოს გავლით ჯამური მიწოდებული ელექტროენერგიის მხოლოდ 7.0% ივაჭრებოდა.

2018 წლის მაისში საქართველოდან ელექტროენერგიის ექსპორტის საშუალო ფასმა კვტ.სთ-ზე 2.9 აშშ ცენტი შეადგინა (-3.8% წ/წ). ამასთან, საქართველოსთვის ძირითადი საექსპორტო ბაზარზე - თურქეთში - ადგილობრივი ფასი წლიურად 6.0%-ით დაეცა და კვტ.სთ-ზე 4.1 აშშ ცენტი შეადგინა.

გრაფიკი 4: ელექტროენერგიის ფასები საქართველოსა და თურქეთში, აშშ ცენტი კვტ.სთ-ზე

წყარო: ესკო, საესტატი, EPIAS

ცხრილი 3: ელექტროენერგიის ბალანსი (გვტ.სთ)

	ივნ-17	ივლ-17	აგვ-17	სექ-17	ოქტ-17	ნოემ-17	დეკ-17	2017	იან-18	თებ-18	მარ-18	აპრ-18	მაი-18	5თ18
სულ შიდა მოხმარება	870	985	1,037	918	947	1,032	1,163	11,856	1,168	1,059	1,114	979	961	5,281
%-ლი ცვლილება, წ/წ	3%	10%	14%	16%	7%	7%	0%	7.7%	8%	5%	9%	5%	12%	7.7%
<i>მათ შორის:</i>														
- აფხაზეთის რეგიონი	102	113	119	101	136	194	241	2,002	247	216	207	149	100	920
%-ლი ცვლილება, წ/წ	1%	3%	2%	-8%	-4%	-1%	-5%	3.9%	-2%	-7%	1%	-13%	-24%	-7.5%
- კვალიფიციური საწარმოები	131	136	138	122	121	107	102	1,427	108	104	115	109	180	616
%-ლი ცვლილება, წ/წ	6%	21%	66%	91%	62%	32%	-17%	18.1%	1%	-8%	-11%	-14%	90%	7.8%
- სადისტრიბუციო კომპანიები	637	736	780	695	690	732	819	8,427	812	738	792	721	680	3,745
%-ლი ცვლილება, წ/წ	3%	9%	10%	13%	4%	6%	4%	7.1%	12%	11%	16%	14%	8%	12.2%
<i>მათ შორის:</i>														
- ენერგო-პრო ჯორჯია	426	496	519	456	457	481	528	5,493	521	476	521	485	466	2,469
%-ლი ცვლილება, წ/წ	4%	11%	11%	13%	5%	10%	8%	8.1%	17%	16%	19%	16%	11%	15.9%
- თელავი	211	240	261	239	233	251	292	2,935	291	262	271	237	215	1,275
%-ლი ცვლილება, წ/წ	0%	5%	9%	12%	1%	-1%	-2%	5.2%	4%	2%	10%	9%	3%	5.5%
სულ გენერაცია	1,138	1,247	1,035	821	828	968	1,080	11,531	1,014	934	997	1,064	1,161	5,169
%-ლი ცვლილება, წ/წ	4%	18%	8%	3%	-9%	-3%	-9%	-0.4%	6%	15%	35%	30%	6%	17.1%
<i>მათ შორის:</i>														
ჰიდროსადგურები	1,128	1,234	944	706	583	658	682	9,211	676	594	775	1,019	1,079	4,143
%-ლი ცვლილება, წ/წ	3%	16%	6%	10%	-11%	2%	0%	-1.3%	20%	64%	42%	41%	0%	26.5%
თბოსადგურები	1	5	83	107	239	304	393	2,233	331	334	215	35	76	992
%-ლი ცვლილება, წ/წ	-76%	321%	31%	-32%	-6%	-14%	-21%	-0.1%	-14%	-24%	14%	-59%	26833%	-9.9%
ქარის სადგურები	9	7	8	7	7	5	6	88	7	6	7	9	5	35
%-ლი ცვლილება, წ/წ	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	178%	-19%	NM	10%	7%	-21%	0%	-34%	-9.4%
იმპორტი	0	1	73	133	157	110	135	1,497	202	168	161	11	44	586
%-ლი ცვლილება, წ/წ	-100%	-78%	597%	449%	832%	766%	302%	212.6%	13%	-33%	-48%	-92%	2639%	-34.0%
ექსპორტი	230	222	32	0	0	1	0	686	-	-	-	62	200	262
%-ლი ცვლილება, წ/წ	9%	71%	16%	N/A	N/A	N/A	N/A	22.7%	N/A	N/A	N/A	N/A	-0.00071	0.3002
წმინდა ექსპორტი	230	221	(41)	(133)	(157)	(109)	(135)	(811)	(202)	(168)	(161)	51	156	(324)
ტრანზიტი	-	-	93	32	15	23	53	254	-	13	-	-	15	13
%-ლი ცვლილება, წ/წ	N/A	N/A	-33%	-69%	-89%	-83%	-61%	-70.1%	N/A	-18%	N/A	N/A	263%	-65.5%

* ენერგო-პრო ჯორჯია მოიცავს აგრეთვე კახეთის ენერგოდისტრიბუციის მონაცემებს (2017 წლის აგვისტომდე)
წყარო: ესკო

მნიშვნელოვანი შეტყობინება

ეს დოკუმენტი მკაცრად კონფიდენციალურია და მომზადებულია სს "გალტ ენდ თაგარტის" ("Galt & Taggart") მიერ, რომელიც არის სს ბიჯეო გგუფის ("გგუფი") წევრი, მხოლოდ საინფორმაციო მიზნებისთვის და მასში ნახსენები კომპანიებისგან დამოუკიდებლად. ეს დოკუმენტი არ წარმოადგენს რაიმეს ნაწილს და არ უნდა იქნას განხილული, როგორც შეთავაზება ან კლიენტების მოზიდვა ან მოწვევა რაიმე აქტივების ყიდვისთვის ან გაყიდვისთვის, ან გამოყენებისთვის ან დოკუმენტის არცერთი ნაწილი არ ქმნის საფუძველს კონტრაქტისთვის ან ვალდებულებისთვის და არ შეიძლება განხილული იყოს, როგორც რეკომენდაცია რაიმე მსგავსი ქმედებისთვის.

გალტ ენდ თაგარტი უფლებამოსილია აწარმოოს პროფესიონალური აქტივობა საქართველოს ბაზარზე. ამ დოკუმენტის ცირკულირება გარკვეული იურისდიქციების ფარგლებში შეიძლება აკრძალული იყოს კანონით. პირებს, რომელთა მფლობელობაშიც ეს დოკუმენტი აღმოჩნდება, გალტ ენდ თაგარტისგან მოეთხოვებათ დაიცვან ყველა ის შეზღუდვა, რომელიც მოქმედებს მათ მიმართ. ეს დოკუმენტი არ არის განზრახული გავრცელებისთვის, პირდაპირ ან ირიბად, ან გამოყენებისთვის ნებისმიერი პირის ან ორგანიზაციის მიერ, რომელიც არის რაიმე ადგილის, სახელმწიფოს ან სხვა რაიმე იურისდიქციის მკვიდრი ან მოქალაქე, სადაც ამგვარი გავრცელება, პუბლიკაცია, ხელმისაწვდომობა ან გამოყენება კანონის ან რეგულაციის საწინააღმდეგო იქნებოდა ან რომელიც მოითხოვდა რეგისტრაციას ან ლიცენზირებას ამგვარი იურისდიქციის ფარგლებში.

ინვესტიციები (ან მოკლევადიანი გარიგებები) განვითარებად ბაზრებზე დაკავშირებულია მნიშვნელოვან რისკთან და მერყეობასთან და შეიძლება არ იყოს ყველასთვის შესაფერისი. ამ დოკუმენტის მიმღებმა პირებმა უნდა მიიღონ საკუთარი საინვესტიციო გადაწყვეტილებები, რომლებიც მათ მიაჩნიათ სწორად, მათ საკუთარ ამოცანებსა და ფინანსურ მდგომარეობაზე დაყრდნობით. ამ პროცესში ამგვარი მიმღები პირები დარწმუნებული უნდა იყვნენ თავიანთი ქმედებებში, როცა ახორციელებენ რისკების შეფასებას, რომლებიც დამახასიათებელია განვითარებად ბაზრებზე ინვესტირებისთვის, მათ შორის პოტენციური პოლიტიკური და ეკონომიკური არასტაბილურობა, სხვა პოლიტიკური რისკები, კრძოლი, ცვლილებები კანონებში და ტარიფებში, აქტივების ნაციონალიზაცია და ვალუტის გაცვლითი კურსის რისკი.

გალტ ენდ თაგარტის ან გგუფის რომელიმე წევრის ან მათი დირექტორების, თანამშრომლების, ფილიალების, მრჩეველების ან აგენტების, ან რომელიმე სხვა პირის მიერ არ მომხდარა რაიმე რწმუნების, გარანტიის ან ვალდებულების წარდგენა ან აღება, აშკარად გამოხატულის ან ნაგულისხმევის, და ამ დოკუმენტს არ აქვს პრეტენზია მასში არსებული ინფორმაციის უტყუარობაზე, სისწორეზე და ამოწურავობაზე (და იმაზე, რომ რაიმე ინფორმაცია არ არის გამოტოვებული ამ დოკუმენტიდან) და არ შეიძლება მასზე დაყრდნობა. ეს დოკუმენტი არ უნდა განიხილებოდეს, როგორც ბაზრების, ინდუსტრიების და/ან კომპანიების სრული აღწერა, რომლებიც მასში არის ნახსენები. ამ დოკუმენტის არცერთი ნაწილი არ წარმოადგენს სამართლებრივ, საინვესტიციო, ბიზნეს ან საგადასახადო რჩევას, წარსულის ან მომავლის მიმართ, გალტ ენდ თაგარტის ან გგუფის რომელიმე წევრის ან მათი დირექტორების, თანამშრომლების, ფილიალების, მრჩეველების ან აგენტების მხრიდან. დოკუმენტის მიმღებებს მოეთხოვებათ ჩაატარონ მათი საკუთარი დამოუკიდებელი კვლევა და შეფასება ამ დოკუმენტში განხილულ საკითხებთან დაკავშირებით. ნებისმიერი საინვესტიციო გადაწყვეტილება მიღებული უნდა იქნას მხოლოდ ინვესტორის პირადი შეხედულებით. კანონის თანახმად, გალტ ენდ თაგარტი ან გგუფის რომელიმე წევრი ან მათი დირექტორები, თანამშრომლები, ფილიალები, მრჩეველები ან აგენტები პასუხისმგებლობას არ იღებენ ნებისმიერ ვალდებულებაზე რაიმე ზიანის ან ზარალის მიმართ, რომელიც შეიძლება წარმოიქმნას, პირდაპირ ან ირიბად, ამ დოკუმენტის ან მისი შინაარსის რაიმე გამოყენების შედეგად, ან რაიმეწარად უკავშირდებოდეს ამ დოკუმენტს, ან რაიმე ქმედების, ან უმოქმედობის შედეგად რომელიმე მხარის მიერ, ამ დოკუმენტის საფუძველზე.

ამ დოკუმენტში არსებული ინფორმაცია ექვემდებარება შემოწმებას, სრულყოფას და ცვლილებას შეტყობინების გარეშე და გალტ ენდ თაგარტს არ აქვს რაიმე ვალდებულება ამ დოკუმენტში არსებული ინფორმაციის განახლების ან აქტუალურობის შენარჩუნების მიმართ. ამ დოკუმენტის მიწოდება არც ერთ შემთხვევაში არ ნიშნავს იმას, რომ არ მომხდარა ინფორმაციის ცვლილება ამ დოკუმენტის თარიღის შემდგომ ან იმ თარიღის შემდგომ, როდესაც ეს დოკუმენტი უკანასკნელად განახლდა, ან რომ ამ დოკუმენტში მოცემული ინფორმაცია უტყუარია რაიმე პერიოდისთვის იმ თარიღის შემდეგ, როდესაც მისი მიწოდება მოხდა, ან, თუ განსხვავებულია, ამ დოკუმენტში მითითებული თარიღის შემდეგ. გალტ ენდ თაგარტის ან გგუფის რომელიმე წევრის ან მათი დირექტორების, თანამშრომლების, ფილიალების, მრჩეველების ან აგენტების მიერ არ გაკეთდება რაიმე რწმუნება ან გარანტია, აშკარად გამოხატული ან ნაგულისხმევი ან ინფორმაციის სისწორესთან და ამოწურავობასთან დაკავშირებით.

ამ დოკუმენტში მოწოდებული ინფორმაცია და გამოთქმული მოსაზრებები ემყარება ინფორმაციას, რომელიც ხელმისაწვდომი იყო გამოცემის თარიღისთვის და წარმოადგენს მხოლოდ გალტ ენდ თაგარტის მიერ კვლევის ნაწილს. მოსაზრებები, პროგნოზები და შეფასებები, რომლებიც მოცემულია მასში, მიღებულია მესამე მხარის წყაროებიდან, რომლებიც მიჩნეულია სანდოდ და კუთხოვნიდისიერად, და შეიძლება შეიცვალოს შეტყობინების გარეშე. მესამე მხარის პუბლიკაციები, კვლევები და გამოკითხვები ზოგადად აჩვენებს, რომ ამ დოკუმენტში მოცემული ინფორმაცია მიღებულია ინფორმაციის მიღებულია წყაროებიდან, რომლებიც მიჩნეულია სანდოდ, მაგრამ არ არსებობს ამ მონაცემების სისწორის და ამოწურავობის გარანტია. შესაბამისად, არ შეიძლება დაყრდნობა ნებისმიერ იმ მონაცემზე, რომელიც მოცემულია ამ დოკუმენტში. არც გალტ ენდ თაგარტი, არც გგუფის რომელიმე წევრი, ან მათი დირექტორები, თანამშრომლები, ფილიალები, მრჩეველები ან აგენტები არ გასცემენ რაიმე რწმუნებას ან გარანტიას, აშკარად გამოხატულს ან ნაგულისხმევს, ამ დოკუმენტის სარგებლობაზე მომავალი საქმიანობის პროგნოზირების საკითხში, ან რომელიმე ფასიანი ქაღალდის ან აქტივის მიმდინარე ან მომავალი ღირებულების შეფასებაში.

გალტ ენდ თაგარტს და გგუფს ნებისმიერ წევრს შეიძლება ჰქონდეს ბიზნესი ან ცდილობდეს ბიზნესი-ურთიერთობის დამყარებას კომპანიებთან, რომლებიც მოცულნი არიან ამ კვლევით. შედეგად, ინვესტირებმა უნდა იცოდნენ ინტერესთა პოტენციური კონფლიქტის შესახებ, რომელსაც შეუძლია გავლენა მოახდინოს ამ დოკუმენტში არსებული ინფორმაციის ობიექტურობაზე.

ეს დოკუმენტი კონფიდენციალურია გალტ ენდ თაგარტის კლიენტებისთვის და კვლევითი მასალების გამოყენებისთვის. ამ დოკუმენტის ან მისი ნებისმიერი ნაწილის უნებართვო კოპირება, გავრცელება, პუბლიკაცია ან განმეორებითი გადაცემა რაიმე მდლით ან რაიმე ფორმით ნებისმიერი მიზნისთვის მკაცრად აკრძალულია.

ამ დოკუმენტის მიმღები პირები პასუხისმგებელი არიან ვირუსების და სხვა დესტრუქციული მოვლენებისგან დაცვაზე. ელექტრონული გადაცემის მიღება ხდება მიმღები პირის საკუთარი რისკის ხარჯზე და წარმოადგენს მის პასუხისმგებლობას, მიიღოს ზომები, რომ ვირუსებისგან და სხვა დესტრუქციული მოვლენებისგან უზრუნველყოს დაცვა.

გალტ ენდ თაგარტი
მისამართი: აღმაშენებლის გამზირი 79, თბილისი, 0102,
საქართველო
ტელ: + (995) 32 2401 111
ელ. ფოსტა: research@gt.ge

კვლევების დეპარტამენტის ხელმძღვანელი
ევა ბოჩორიშვილი | evabochorishvili@gt.ge

ანალიტიკური განყოფილების უფროსი
გიორგი ირემაშვილი | giremashvili@gt.ge

ანალიტიკოსი
მარიამ ჩახვაშვილი | mchakhvashvili@gt.ge

ანალიტიკოსი
ბაჩანა შენგელია | bshengelia@gt.ge

ანალიტიკოსი
კახაბერ სამყურაშვილი | ksamkurashvili@gt.ge

ანალიტიკოსი
ანა ნაჭყებია | ananachkebia@gt.ge

ეკონომისტი
ლამა ქავთარაძე | lashakavtaradze@gt.ge

ანალიტიკოსი
იოსებ ქუმსიშვილი | ikumsishvili@gt.ge